

Maandkalender (nieuwe stijl)

De maand februari

Na 10 jaar gaat de opzet van de maandkalender veranderen. De tabel verdwijnt uit het blad, maar is op de site van Edelveen (www.Edelveen.com) te vinden. We houden de invulling 'up to date' met de nieuwste ontwikkelingen in onze interessante sector. Dit voorlichtingsartikel gaat maandelijks in op de belangrijkste onderwerpen voor de komende periode, gebaseerd op de meest actuele onderzoeksresultaten.

In februari vinden de voorbereidingen voor het nieuwe fokseizoen plaats. Dat heeft direct te maken met het controleren en sturen van de conditie van de dieren. Het is de periode voor een extra toets op de gezondheid door ELISA-testen en het op lengte plaatsen van fokdieren. Daarnaast is er tijd voor het op orde brengen van de administratie of reparaties op uw farm te realiseren.

Ing. Jan de Rond, onderzoeker
Onderzoeksaccommodatie Edelveen te Ederveen

Voeren naar Body Score (BS)

Ook op de onderzoeksaccommodatie Edelveen staat februari in het teken van het laatste stuk van het conditioneren van de dieren (finetuning Body Score). Dit is op de praktijkbedrijven niet anders. We hebben allemaal de juiste conditie als fokdier voor ogen. De BS is daarbij een goed instrument en door de uitbijters te markeren en het hanteren van de voedercurves, kan de gewenste conditie aan het eind van februari bereikt zijn. Maar nertsen verschillen van elkaar in:

- Gewicht en BS
- Voederefficiëntie
- Grootte (lichaamslengte)
- Mobiliteit (activiteit)

Dikke dieren in november/december hebben waarschijnlijk een goede voederefficiëntie en zijn moeilijker te conditioneren. Een zware teef heeft minder voer nodig, maar een lange zware teef heeft toch iets meer nodig dan een kortere teef. Heel actieve teven verbruiken veel meer energie dan rustige teven en hebben meer voer nodig.

Het voeren naar een (vol) slanke nerts bij aanvang van de paarperiode is het doel waar in februari nog tijd in gestoken kan worden. Nu we de nertsen op lengte hebben geplaatst gaan we ervaren of het voeren naar BS makkelijker gaat.

Testen naar ELISA-waarde

Alle fokdieren zijn in oktober of november getoetst met de ELISA-test. Hierbij is de score niet 'positief' of 'negatief', maar wordt er een waarde aan de gevonden uitslag gehangen. Hierdoor hebben de dieren nu op Edelveen een score die varieert van ELISA 0 tot 4. Sinds het seizoen 2011/2012 worden de teven ook in februari getest naar hun ELISA-waarde. Al 3 jaar blijkt dat de ELISA-waarde in februari een veel sterkere relatie met het fokresultaat heeft dan de waarde in november; hoe hoger de ELISA-waarde – des te lager het fokresultaat.

In de range waar wij de teven aanhouden (ELISA 0 -5 februari) is dit effect sterker bij jonge teven dan bij oude teven. Ten opzichte van ELISA 0 - 3, is het fokresultaat van jonge teven met ELISA 4 in februari 0,7 pup en van teven met ELISA 5 1,6 pup lager. Bij oude teven is het verschil van 0,3 pup een stuk kleiner. Het beste fokresultaat wordt behaald door de teven met ELISA 0.

De meeste teven (70-80%) hebben in februari een ELISA-waarde die hetzelfde of +/- 1 is ten opzichte van november. Dat betekent ook dat de meeste hoge ELISA-waarden in februari bij de teven met ELISA 3 en 4 in november gevonden worden. Ons advies is zodoende ook om vooral de jonge teven met ELISA-waarde 3 en 4 in november in februari te hertesten. Uit deze (kleine groep) teven hebben we op Edelveen steeds het grootste aandeel van de teven met ELISA 4, 5 en hoger gevonden. Om werkelijk met de teven met de laagste ELISA-waarde het seizoen te starten, is het raadzaam om alle teven te hertesten.

We noemen in dit verband de uitval tussen verspenen en pelzen in 2014 van Edelveen: 1,5%. Ook in 2013 was het laag (1,5%). Beide jaren hebben we alle teven in februari gehertest en de hoge waarden uitgesloten voor fokkerij en afgevoerd van de farm. In 2012 hebben we ook alles getest in februari, maar alle teven laten zitten en daardoor het duidelijke verband met de reproductie gezien. Echter, in de groeiperiode was de uitval hoger (2,3%), we denken mede doordat de teven met hoge ELISA-waarden nog op de farm zaten. Door de hertest in februari kun je dit voorkomen.

Lichaamslengte nertsen

Het kan u niet ontgaan zijn dat we actief met de lichaamslengte van nertsen bezig zijn. Alle nieuwe fokdieren (reuen en teven) zijn gemeten en worden naar kwaliteit en lengte geplaatst. We menen hiermee de stagnatie in pelslengte-ontwikkeling te doorbreken, want pelslengte = lichaamslengte + gewicht.

Lichaamslengte is erfelijk, dat blijkt ook na de pelsperiode in 2014. In het project 'leeftijd op pelsdatum' hebben alle reuen en teven ouders met de volgende lengte: Reuen 48/49 cm en teven 38/40 cm. in figuur 1 staat de verdeling van de lichaamslengte van deze reuen, gemeten in de pelsperiode (dikke groene lijn, aantal 604). Daarbij staan 2 lijnen uit het project 'Lichaamslengte nertsen': reuen met korte ouders (rode lijn) en reuen met lange ouders (blauwe lijn).

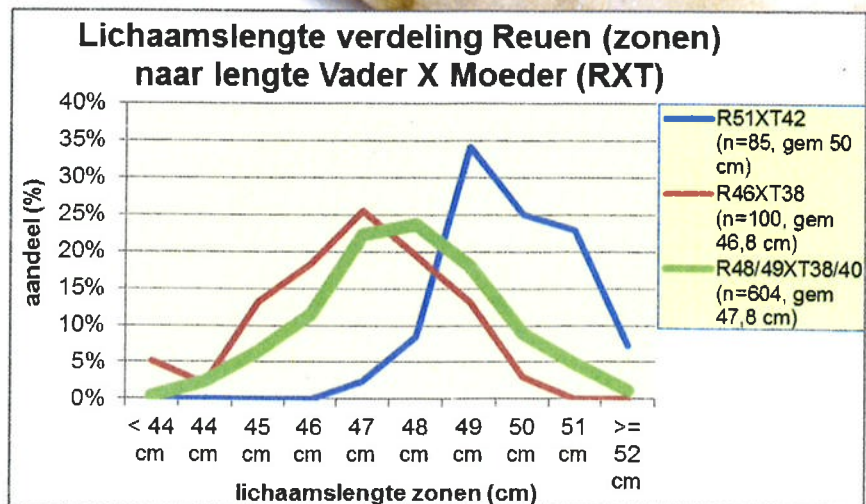
De lichaamslengte van de ouders komt terug in de nakomelingen. Het wordt

belangrijk uw fokgroepen met de langste nertsen in te richten. Kijk in dat kader de lengte van de reuen na en verplaats ze om deze sterke erfelijke eigenschap in de topdieren van uw farm te krijgen. Deze stappen gaan we echt terug zien op de veilinglijsten de komende jaren.

Lopende zaken

Een aantal projecten wordt nu afgerond door de pelzen gegroepeerd aan te leveren voor de veiling. Na verkoop kunnen de juiste gegevens per project verzameld worden. Andere projecten worden nu gestart, zo gaan we natuurlijk de vooruitgang in kwaliteit vervolgen met de nakomelingen van en de Deense reuen zelf, maar ook de effecten op reproductie, gezondheid, groei en uitval. Echter eerst het vervolg van het automatisch voeren in de reproductieperiode en de varianten in de paarperiode.

Wij wensen u een goede paarvoorbereiding toe.

Figuur 1: Lichaamslengte Reuen